

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Taiteen perusopetuksen yhtenäisen oppimäärän luominen on periaatteessa kannatettava tavoite. Kuitenkin esityksessä ehdotettu 1000 oppitunnin (50 opintopisteen) laajuinen kokonaisuus on useista syistä ongelmallinen. Se saattaa jopa heikentää taiteen perusopetuksen saavutettavuutta, joka kuitenkin on asetettu lakimuutoksen tavoitteeksi.

Tuntimäärän kasvattaminen 1000 tuntiin vaarantaa erityisesti pienten taiteenalojen ja pienempien paikkakuntien toimintaedellytykset. Taiteen perusopetusta 500 opetustunnin oppimäärällä antavilla kansalaisopistoilla ei ole mahdollisuutta kaksinkertaistaa tuntimääräänsä ilman, että se tapahtuisi vapaan sivistystyön opetuksen kustannuksella. Tämä johtaisi väistämättä siihen, että monilla paikkakunnilla taiteen perusopetus loppuisi aikaa myöten kokonaan. Lisäksi nykyiset resurssit – niin opettajien saatavuuden, opetustilojen kuin talouden näkökulmasta – eivät mahdollista näin mittavaa lisäystä. Mahdollisuus 1000 oppitunnin toteuttamiseen on jatkossa todennäköisesti vain niillä oppilaitoksilla, joilla on jo nyt laajan oppimäärän taiteen perusopetusta, eli musiikkioppilaitoksilla. Lakiehdotus ei näin ollen tue eri taiteenalojen opetuksen saavutettavuutta. Se ei myöskään edistä alueellisen tasa-arvon toteutumista.

Toiseksi ehdotettu oppimäärän laajuus on monille oppilaille liian suuri. Uuden mallin myötä opinnot kestäisivät keskimäärin 10–12 vuotta, mikä lisää keskeyttämisriskiä ja vähentää oppilaiden motivaatiota. Lapsilla ja nuorilla on entistä enemmän vaihtoehtoisia harrastuksia, ja pitkälle tulevaisuuteen sijoittuva tutkinnon suorittaminen ei useinkaan motivoi heitä jatkamaan opintojaan loppuun. Yleisen oppimäärän tuntimäärä on nyt 500 tuntia ja se on osoittautunut tehokkaaksi, taloudellisesti järkeväksi ja riittäväksi opetusmääräksi omaksua taidealan perusteet.

Kolmanneksi esitys ei ota huomioon eri taiteenalojen erityispiirteitä. Esimerkiksi musiikissa suuri osa oppimisesta tapahtuu itsenäisesti, kun esittämissä taiteissa suurin osa työstä tehdään oppitunneilla. Yhdenmukainen 1000 tunnin vaatimus ei näin ollen ole pedagogisesti perusteltu.

Oppimäärä tulisi rakentaa modulaariseksi kokonaisuudeksi (esim. 500 + 500 tuntia), jossa oppilaitos voisi myöntää välitodistuksia osaamisen saavuttamisesta. Tämä tukisi alueellista saavutettavuutta ja antaisi oppilaille realistisia välietappeja, jotka motivoivat jatkamaan opintoja.

Olisi myös tärkeätä mahdollistaa taiteidenväliset opinnot siten, että opiskelija voisi koota oppimäärän eri taiteenalojen opinnoista. Taiteidenvälisyys voisi toteutua esimerkiksi laajempien yleisotsikoiden (esim. esittävä taide ja visuaaliset taiteet) alla, jolloin oppilas voisi saman suorituksen alle opiskella useampaa eri taiteenlajia. Tai hän voisi esimerkiksi aloittaa musiikkiopistossa ja siirtyä siitä teatteriin, ja hän voisi saada todistuksen suorituksista useammalta taiteen alalta. Jotta taiteen perusopetuksen elinvoimaisuus ja laaja saatavuus voitaisiin turvata, tulisi lain mahdollistaa joustavampi ja modulaarinen rakenne.

Tilastotietoa nykyisten yleisen ja laajan oppimäärän suorittajista ja keskeyttämisistä ei ole saatavilla ja myös tämä olisi tärkeätä selvittää ennen lain voimaan tuleamista.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

Kannatan muutetuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Säännöskohtaisista perusteluista saa käsityksen, että kunnan viranhaltijan tulee tehdä päätökset oppilaaksi ottamisesta, oppilasmaksuista jne. yksityisen oppilaitoksen puolesta, eikä tätä

päätösvaltaa voi siirtää sopimusoppilaitokselle. Käytännössä tämä muutos aiheuttaisi merkittävän hallinnollisen muutoksen nykyiseen toimintatapaan verrattuna. Perustelukirjausta tulee täsmentää.

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

On kuitenkin huomioitava, että etenkin maaseutualueella yhteistyöhön soveltuvia kumppaneita ei välttämättä ole saatavilla, ainakaan, mikäli huomioidaan muutkin taiteenalat kuin musiikki.

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

Kannatan

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

Yleinen kommentti: Esityksen mukainen oppimäärän kaksinkertaistuminen edellyttää koulutuksen järjestäjältä lisäresursseja. Ennen lopullisen lakiesityksen laatimista on selvitettävä nykyisten koulutuksen järjestäjien taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset toteuttaa lakiesityksen mukaista oppimäärää.

Keto Leea

Järvilakeuden kansalaisopiston kannatusyhdistys ry